

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 837

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 15 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECRETE			
749. — Decret privind desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru.....	1	Decizia nr. 411 din 20 iunie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „ <i>precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv</i> ”	4–7
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 319 din 21 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă	2–3		

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (1), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 103 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se desemnează domnul Ludovic Orban în calitate de candidat la funcția de prim-ministru, pentru a cere votul de încredere al Parlamentului asupra programului și listei noului Guvern, potrivit art. 103 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 octombrie 2019.
Nr. 749.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 319**

din 21 mai 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, excepție ridicată de Nadia Nitov în Dosarul nr. 13.127/3/2017* al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.789D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 186 din 29 martie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.127/3/2017*, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.** Excepția a fost ridicată de Nadia Nitov cu prilejul soluționării unei cauze civile având ca obiect suspendarea executării Deciziei nr. 65 din 23 iunie 2014 emise de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă București.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 contravin art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât încalcă normele de tehnică legislativă prevăzute de art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000, care impun existența unei congruențe/concordanțe între motivele și/sau scopul unui act normativ, pe de o parte, și efectele acestuia, pe de altă parte. Totodată, arată că într-o lege nu pot fi folosiți termeni generici, fără o determinare clară, expresă și neechivocă.

6. De asemenea, autoarea excepției susține că textul de lege criticat încalcă art. 11 alin. (2) din Constituție și dreptul comunitar, întrucât lasă loc abuzurilor. În același timp, același text de lege contravine și prevederilor art. 16 alin. (2) din Constituție „raportat la situația de fapt coroborat și cu faptul că «sumele încasate necuvenit» este o afirmație, și nu o normă reglementată clar”.

7. Totodată, în critica pe care o formulează, autoarea excepției arată că sunt înfrânate prevederile art. 20, art. 21 și

art. 24 din Constituție, întrucât orice persoană nedreptățită de emiterea unui act administrativ cu încălcarea legii și care nu are la bază un temei legal se află în imposibilitatea de a fi protejată de lege și de Constituție.

8. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 sunt conforme cu prevederile Constituției, fiind adoptate de legiuitor pentru a asigura fundamentul legal pentru modalitatea de recuperare a sumelor acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor de șomaj, precum și din orice alte debite constituite la bugetul asigurărilor de șomaj, altele decât cele provenind din contribuții. Legiuitorul are libertatea și competența exclusivă de a stabili condițiile în care aceste sume se recuperează.

9. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că cerințele impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție se pot complini printr-o interpretare riguroasă, coerentă și previzibilă, ce revine instanței de judecată în virtutea rolului său activ. De asemenea arată că principiul egalității în fața legii nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit. Prin normele criticate statul a asigurat un cadru legal menit să permită aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor fizice vizate de ipoteza normei, aflate în situații juridice similare, în cazul de față beneficiarii sumelor acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor de șomaj. Totodată, Guvernul arată că normele de lege criticate nu sunt de natură a îngreuna accesul la justiție sau garanțiile pe care le presupune un proces echitabil, inclusiv dreptul la apărare, din moment ce există posibilitatea pentru persoana nemulțumită de a formula contestație împotriva unei decizii care constituie titlu executoriu emis de un executor bugetar.

11. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Astfel, arată că sumele acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor pentru șomaj se recuperează în baza deciziilor emise de agențiile pentru ocuparea forței de muncă, ce constituie titluri executorii. Prin urmare, textul este formulat într-o manieră clară, precisă, astfel încât permite destinatarilor normei să prevadă într-o măsură rezonabilă consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. De asemenea consideră că lipsa unei definiții a sintagmei „*acordate în mod necuvenit*” nu atrage neconstituționalitatea textului de lege, deoarece reprezintă un aspect privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor de lege criticate, ce intră în competența instanței judecătorești. Cât privește criticile raportate la art. 11, art. 20, art. 21 și art. 24 din Constituție, arată că acestea nu învederează aspecte de neconstituționalitate, ci sunt aprecieri de ordin general.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 6 februarie 2002. Autorul excepției se referă la textul de lege în redactarea anterioară modificărilor aduse prin art. I pct. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 991 din 13 decembrie 2017, respectiv aceea potrivit căreia „*Sumele plătite fără temei legal, cu titlu de indemnizație de șomaj, precum și debitele create în condițiile prezentei legi se recuperează de la persoanele care le-au primit în mod necuvenit, pe baza deciziilor emise de agențiile pentru ocuparea forței de muncă, care constituie titluri executorii*”. Curtea, având în vedere cele reținute prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, precum și faptul că în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate sunt aplicabile dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 în redactarea criticată de autorul excepției, urmează să se pronunțe asupra textului de lege, așa cum a fost sesizată.

15. Autorul excepției consideră că acest text de lege este contrar următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (5) referitor la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (2) care prevede că „*nimeni nu este mai presus de lege*”, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul la justiție și art. 24 privind dreptul la apărare.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în jurisprudența sa, a mai analizat dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 în raport cu critici similare celor invocate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 186 din 29 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 din 16 mai 2016, Curtea, referindu-se la critica privind lipsa de claritate și previzibilitate a textului de lege criticat, a reținut că „potrivit textului de lege criticat, sumele acordate în

mod necuvenit din bugetul asigurărilor pentru șomaj se recuperează pe baza deciziilor emise de agențiile pentru ocuparea forței de muncă, ce constituie titluri executorii”. Așadar, Curtea a constatat că „textul este formulat cu o precizie suficientă care permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat”. (paragraful 16)

17. De asemenea, cu privire la critica referitoare la faptul că legea nu definește sintagma „*acordate în mod necuvenit*”, Curtea a reținut că această susținere nu poate să conducă *per se* la neconstituționalitatea textului de lege criticat, ci reprezintă, în realitate, un aspect privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor de lege criticate privind recuperarea indemnizației de șomaj încasată, în situația reintegrării în funcție, aspect ce intră în competența de soluționare a instanței judecătorești, iar nu a Curții Constituționale. (paragraful 17)

18. Cât privește susținerile referitoare la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 24 privind dreptul la apărare, Curtea a constatat că acestea nu pot fi primite, „deoarece nu se poate desluși în mod rezonabil vreo critică de neconstituționalitate, fie datorită generalității lor, fie datorită lipsei rezonabile de legătură cu textul criticat.” (paragraful 18). Curtea a amintit cele statuate prin Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, potrivit căreia „simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că «*sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți*»”.

19. Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluția Deciziei nr. 186 din 29 martie 2016 își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nadia Nitov în Dosarul nr. 13.127/3/2017* al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 411

din 20 iunie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă și ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, din perspectiva aplicării în timp, prin raportare la Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Dosarul nr. 866/1/2018, excepție ridicată, din oficiu, de instanța de judecată și de Societatea Piraeus Bank Romania — S.A. în Dosarul nr. 40/91/2015* al Curții de Apel Galați — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 82D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că în materia supusă controlului de constituționalitate există jurisprudență, sens în care menționează Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, iar, în raport cu aceasta, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 646/R din 26 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 40/91/2015*, **Curtea de Apel Galați — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă și ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, din perspectiva aplicării în timp, prin raportare la**

Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Dosarul nr. 866/1/2018.

5. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată, din oficiu, de către instanța de judecată și de către Societatea Piraeus Bank Romania — S.A. într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva unor hotărâri pronunțate de instanțele de fond.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că, prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit, cu efect obligatoriu pentru instanțele judecătorești, că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, cu referire la art. 147 alin. (4) din Constituție, efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 se produc cu privire la hotărârile judecătorești pronunțate după publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, în litigiile evaluabile în bani de până la 1.000.000 lei inclusiv, pornite ulterior publicării deciziei (20 iulie 2017). Decizia este obligatorie pentru instanțele judecătorești, conform art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, iar, potrivit art. 521 alin. (4) cu referire la art. 518 din Codul de procedură civilă, hotărârea prealabilă își încetează aplicabilitatea la data modificării, abrogării sau constatării neconstituționalității dispoziției legale care a făcut obiectul interpretării.

7. Art. 27 din Codul de procedură civilă nu a suferit însă nicio modificare, nici nu a fost constatat neconstituțional, Curtea Constituțională nepronunțându-se nici asupra constituționalității art. 27 din Codul de procedură civilă, așa cum a fost interpretat prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel că la acest moment decizia pronunțată de Înalta Curte își produce efectele obligatorii.

8. Ulterior publicării acestei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I, a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 454 din 4 iulie 2018, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018. În considerentele acestei decizii, Curtea Constituțională a reținut că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, a condiționat aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 de pornirea procesului civil după publicarea acesteia, instanța supremă neavând competența de a se pronunța în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale sau de a da dezlegări obligatorii care contravin deciziilor Curții Constituționale, și că, în urma pronunțării și publicării Deciziei nr. 369 din 30 mai 2017, în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, nu devin incidente prevederile art. 27 din Codul de

procedură civilă. Așadar, în timp ce dispozitivul Deciziei nr. 454 din 4 iulie 2018 privește admiterea, respectiv respingerea obiecțiilor de neconstituționalitate formulate cu privire la anumite dispoziții din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, lege care nu este în vigoare la momentul pronunțării deciziei, considerentele sale, cu referire la interpretarea dată art. 27 din Codul de procedură civilă prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, vizează un text legal în vigoare dintr-un act normativ diferit de cel care a făcut obiectul controlului de constituționalitate *a priori*, ele având în vedere neconstituționalitatea interpretării sale prin intermediul unei decizii obligatorii a instanței supreme.

9. În raport cu dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, Decizia Curții Constituționale are caracter obligatoriu, iar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009, Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010 și Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010), puterea de lucru judecat ce însoțește actele juridice și deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta.

10. Având în vedere existența acestor două decizii contrare, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, respectiv de Curtea Constituțională, pe de altă parte, deopotrivă obligatorii pentru instanțele judecătorești, prima, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, iar cea de-a doua, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, se pune problema admisibilității sau, dimpotrivă, a inadmisibilității recursurilor declarate împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate după publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 în Monitorul Oficial al României, Partea I, în litigiile evaluabile în bani de până la 1.000.000 lei pornite anterior publicării deciziei (20 iulie 2017), recursuri nesoluționate până la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 454 din 4 iulie 2018.

11. Norma legală în raport cu care problema poate fi rezolvată este reprezentată de art. 27 din Codul de procedură civilă, prin raportare la modul în care acesta a fost interpretat prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Or, în contextul existenței celor două decizii potrivnice mai sus menționate, se impune tranșarea conflictului de către Curtea Constituțională, pe calea controlului de neconstituționalitate *a posteriori* vizând art. 27 din Codul de procedură civilă, în raport cu interpretarea dată prin decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, interpretare care vine în contradicție cu dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție.

12. Instanțele judecătorești sunt ținute de efectul obligatoriu al Deciziei nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, nefiind în drept să înlăture un atare efect într-un proces de apreciere a compatibilității dezlegării date de instanța supremă cu Constituția și cu deciziile Curții Constituționale, pentru că ar încălca sfera exclusivă de competență a Curții Constituționale.

13. Potrivit art. 142 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției, atribuțiile sale fiind prevăzute de art. 146 din Legea fundamentală. În temeiul art. 147 alin. (4) teza a doua din Constituție, de la data publicării, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. În consecință, singura autoritate în măsură să decidă asupra neconstituționalității art. 27 din Codul de procedură civilă în interpretarea Deciziei nr. 52 din

18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este Curtea Constituțională, iar nu instanțele judecătorești în cadrul proceselor cu care au fost investite, motiv pentru care Curtea de Apel va dispune sesizarea Curții Constituționale.

14. Cât privește sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 din perspectiva aplicării în timp a acestuia, prin raportare la Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța reține că, în lumina Deciziei nr. 52 din 18 iunie 2018 a instanței supreme, Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 nu ar produce efecte în litigiul dedus judecătii în prezenta cauză, având în vedere data la care acesta a fost pornit, anterioară publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei respective.

15. În aceste condiții, în cauză ar deveni incidente dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 în forma anterioară pronunțării deciziei Curții Constituționale, dispoziții care instituie pragul valoric de 1.000.000 lei. Or, impunerea unui prag valoric al cererii deduse judecătii pentru accesul la calea de atac a recursului încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii, instituit de art. 16 alin. (1) din Constituție, punându-i pe aceștia într-o situație diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 fiind, astfel, neconstituționale.

16. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este formulat, îl reprezintă prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă și ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, din perspectiva aplicării în timp, prin raportare la Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Dosarul nr. 866/1/2018. Din examinarea excepției de neconstituționalitate rezultă că, în realitate, obiectul acesteia îl reprezintă prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și prevederile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, cu referire la sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”. Prevederile legale criticate punctual au următorul cuprins:

— Art. 27 din Codul de procedură civilă: „*Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.*”;

— Art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013: „(2) În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.”

20. Curtea observă că dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 au fost modificate prin art. III pct. 3 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 18 decembrie 2018. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate în forma anterioară acestei modificări.

21. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și ale art. 147 alin. (4) referitoare la efectele deciziilor Curții Constituționale.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Curtea reține că, prin Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2019, a constatat că aceste prevederi legale, în interpretarea dată de instanța supremă, sunt neconstituționale.

23. Prin această decizie, paragrafele 66—78, Curtea a reținut că, potrivit interpretării date de instanța supremă prin intermediul hotărârii prealabile, deși dispoziția legală care suprima în mod expres calea de atac a recursului, în privința hotărârilor judecătorești pronunțate în cererile evaluabile în bani de până la 1.000.000 de lei inclusiv, a fost constatată neconstituțională, aceasta continuă să fie aplicabilă tuturor litigiilor în curs, înregistrate pe rolul instanțelor anterior datei publicării deciziei de constatare a neconstituționalității. Curtea a reținut că o asemenea soluție interpretativă are semnificația prelungirii în timp a efectelor unei norme constatate neconstituționale, cu consecința aplicării acesteia în cadrul proceselor în curs, ceea ce conduce la încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră efectul imediat și general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

24. Curtea a mai reținut că aceste prevederi constituționale, coroborate cu cele cuprinse în art. 147 alin. (1) din Legea fundamentală, instituie o regulă de aplicare în timp a normelor legale constatate neconstituționale, regulă care se aplică în mod prioritar, dată fiind forța juridică superioară a normei constituționale, în raport cu normele generale de drept tranzitoriu, cuprinse în acte normative cu forță juridică inferioară (în speță, Codul de procedură civilă), în acord cu principiul supremației Legii fundamentale, cuprins în art. 1 alin. (5) din Constituție.

25. Totodată, Curtea a mai reținut că interpretarea dată prevederilor art. 27 din Codul de procedură civilă, prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, de către instanța supremă este contrară și jurisprudenței Curții Constituționale referitoare la efectele de

ordin constituțional ale deciziilor sale. Prin urmare, Curtea a reținut că incidența efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 și în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, la momentul publicării acesteia — cauze *pendinte*, în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, este în acord cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, dispoziții constituționale pe care se întemeiază expresia obligativității *erga omnes* a interpretării și soluției pronunțate de instanța de contencios constituțional, care implică obligația instituțională a tuturor autorităților de a aplica întocmai deciziile Curții, la situațiile concrete în care normele constatate neconstituționale au incidență (a se vedea și Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016).

26. Invocând jurisprudența sa anterioară, respectiv Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 61, Curtea a reținut că art. 147 din Constituție este, în privința normelor procedurale, de imediată aplicare, având caracter sancționatoriu. Astfel, în interpretarea acestui text constituțional, raportat la normele de procedură civilă, Curtea a constatat că acesta se aplică atât situațiilor *pendinte*, cât și celor ce se vor naște în viitor, sfera de aplicare a art. 147 alin. (4) din Constituție neputând fi condiționată de faptul că procesul civil a fost pornit anterior sau ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017. Curtea a mai reținut că, prin interpretarea dată normei legale criticate de către instanța supremă, prin hotărârea prealabilă pronunțată, contrar celor statuate printr-o decizie a Curții Constituționale, Înalta Curte a procedat într-un mod contrar comportamentului constituțional loial de care aceasta trebuie să dea dovadă față de jurisprudența instanței constituționale, a cărei respectare constituie una dintre valorile care caracterizează statul de drept (a se vedea Decizia nr. 581 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 22 septembrie 2016, paragraful 50). De aceea, interpretarea dată de instanța supremă textelor de lege criticate, care este în mod expres contrară considerentului 32 al Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, referitoare la efectele deciziei de constatare a neconstituționalității, este de natură a contraveni efectelor de ordin constituțional ale deciziilor Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme legale, iar o înlăturare a acestor efecte, în cauzele deduse soluționării instanțelor de judecată, echivalează cu nerespectarea principiului constituțional al valorii obligatorii și opozabilității *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale, consacrat de art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală.

27. De asemenea, Curtea a mai reținut că, având în vedere că decizia de constatare a neconstituționalității face parte, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, din ordinea juridică normativă, realizarea, de către Înalta Curte de Casație și Justiție, a unui control de constituționalitate implicit al efectelor acestei decizii, prin raportare la alte norme constituționale incidente, în speță principiul neretroactivității legii civile, echivalează cu încălcarea competenței specifice exclusive a instanței de contencios constituțional, reglementată în art. 146 din Legea fundamentală. În acest sens, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), „în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României, și nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să

abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora.”

28. În concluzie, Curtea a reținut că, în ceea ce privește efectele constatării ca neconstituționale a unei soluții legislative cuprinse într-o normă de procedură, respectiv sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 de lei inclusiv”, cuprinsă în dispozițiile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, nu devin incidente prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „Hotărârile rămân supuse căilor de atac (...) prevăzute de legea sub care a început procesul”, dat fiind faptul că, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, paragraful 63, neconstituționalitatea este o sancțiune de drept constituțional care se aplică imediat situațiilor *pendinte*. Astfel, nu se poate ajunge la concluzia că decizia Curții s-ar aplica numai proceselor pornite după publicarea sa, caz în care, în mod evident, hotărârea susceptibilă a fi recurată este pronunțată după publicarea deciziei. Prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă constituie o normă de procedură de natură legală și nu pot restrânge sfera de aplicare a art. 147 alin. (4) din Constituție. Acceptarea unei asemenea teze ar echivala cu prevalența unei norme legale față de una de rang constituțional și s-ar înfrânge în mod indirect efectul imediat și general obligatoriu al deciziei Curții Constituționale. Or, într-un stat de drept, toate autoritățile publice, atât în aplicarea, cât și în interpretarea normelor infraconstituționale, trebuie să respecte deciziile Curții Constituționale, din moment ce acestea materializează și explicităază exigențele Constituției.

29. Prin aceeași decizie, paragrafele 80—87, Curtea a reținut și încălcarea art. 147 alin. (4) raportat la art. 16 alin. (1) și art. 21 din Constituție, referitoare la principiile egalității în drepturi și accesului liber la justiție. În acest sens, Curtea a reținut că negarea dreptului la exercitarea căii de atac a recursului, prin inaplicabilitatea dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, în configurația dată prin constatarea neconstituționalității sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 de lei inclusiv”, pentru o anumită categorie de justițiabili, în funcție de data începerii procesului, este de natură a bloca, în funcție de valoarea pretenției deduse judecării, accesul la calea de atac a

33. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, excepție ridicată, din oficiu, de instanța de judecată și de Societatea Piraeus Bank Romania — S.A. în Dosarul nr. 40/91/2015* al Curții de Apel Galați — Secția I civilă.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma „precum și alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, excepție ridicată de aceleași autoare în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 20 iunie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionita Cochintu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

